

OBOWIĄZEK ALIMENTACYJNY

poradnik prawny

Szanowni Państwo,

Obowiązek alimentacyjny, który to powstaje w momencie nawiązania się określonych stosunków rodzinnych (wynika z pokrewieństwa albo więzów prawnych o charakterze rodzinnym, z którymi ustawodawca wiąże jego istnienie), polega na dostarczaniu środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania. Jest to obowiązek o charakterze osobistym zatem nie przechodzi on na spadkobierców zobowiązanego do świadczenia alimentacyjnego. Z uwagi na to, iż zdecydowaną większość świadczeń, stanowią alimenty płacone są na dziecko, w niniejszym poradniku skupimy się na alimentacji małoletnich dzieci.

W przypadku pytań lub uzyskania porady prawnej czy skorzystania z mediacji zachęcamy do skorzystania z Punktu Nieodpłatnej Pomocy Prawnej, który funkcjonuje w budynku Starostwa Powiatowego w Suwałkach przy ul. Świerkowej 60 w lok. nr 19 od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30.

Kontakt z Punktem odbywa się za pośrednictwem telefonu 87 565 92 02 lub pocztą elektroniczną: npp@powiat.suwalski.pl

1. Na czym polega obowiązek alimentacyjny?

Obowiązek alimentacyjny jest to obowiązek zapewnienia środków utrzymania (a w przypadku małoletnich również środków wychowania) osobom uprawnionym, najczęściej członkom rodziny, którzy nie są w stanie zaspokoić własnymi siłami swoich usprawiedliwionych potrzeb. Ten obowiązek dostarczenia środków utrzymania dotyczy więc osób, które nie są w stanie utrzymać się same albo znajdują się w niedostatku.

W większości przypadków taki obowiązek wynika z więzi i poczucia obowiązku pomiędzy członkami rodziny, którzy wzajemnie sobie pomagają. W przypadku braku zainteresowania, alimenty orzekane są na drodze sądowej. Obowiązek alimentacyjny jest obowiązkiem wzajemnym. Oznacza to, że osoby nim związane zobowiązane są do dostarczania sobie wzajemnie środków utrzymania, jeśli zaistnieją okoliczności wskazane przepisami prawa.

2. Osoby uprawnione i zobowiązane

Obowiązek płacenia alimentów spoczywa najczęściej na najbliższej rodzinie. Do świadczeń alimentacyjnych obowiązani są krewni w linii prostej oraz rodzeństwo, przy czym krewni bliższego rzędu są zobowiązani przed krewnymi dalszego rzędu. Obowiązek alimentacyjny jednego małżonka wobec drugiego po rozwiązaniu czy unieważnieniu małżeństwa albo po orzeczeniu separacji wyprzedza obowiązek krewnych tego drugiego małżonka. Z kolei od świadczeń alimentacyjnych dla rodzeństwa zobowiązany może się uchylić, jeżeli są one połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla niego lub dla jego najbliższej rodziny. Należy pamiętać, że obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności (np. osoba taka zmarła) albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Przykładowo – prawo dopuszcza możliwość uzyskania alimentów od dalszych krewnych dziecka, nie tylko od rodziców. W tym wypadku zobowiązanymi mogą być także dziadkowie, tj. krewni dziecka w linii prostej.

Obowiązek alimentacyjny rodziców powstaje także wobec ich dzieci pochodzących z nieformalnego związku. Jest on bezwarunkowy w wypadku matki, natomiast w przypadku ojca powstaje zasadniczo dopiero po dokonaniu przez niego czynności uznania dziecka bądź po wydaniu przez sąd orzeczenia o ustaleniu ojcostwa (w razie dochodzenia ustalenia ojcostwa roszczenia majątkowe z nim związane mogą być dochodzone łącznie). Ojciec niebędący mężem matki obowiązany jest przyczynić się w rozmiarze odpowiadającym okolicznościom do pokrycia wydatków związanych z ciążą i porodem oraz kosztów trzymiesięcznego utrzymania matki w okresie porodu. Z ważnych powodów matka może żądać udziału ojca w kosztach swego utrzymania przez czas dłuższy niż trzy miesiące. Jeżeli wskutek ciąży lub porodu matka poniosła inne konieczne wydatki albo szczególne straty majątkowe, może ona żądać, ażeby ojciec pokrył odpowiednią część tych wydatków lub strat. Roszczenia powyższe przysługują matce także w wypadku, gdy dziecko urodziło się nieżywe.

Rodzice są obowiązani do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka do momentu, gdy dziecko nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. W pozostałych przypadkach obowiązek alimentacyjny powstaje tylko w sytuacji, gdy po stronie uprawnionego wystąpił niedostatek, a więc niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb z uwzględnieniem aktualnej sytuacji społecznej, zdrowotnej itp. Obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania nie obejmuje świadczeń, które nie służą zaspokajaniu bieżących i usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego.

Rodzice mogą uchylić się od płacenia alimentów jedynie względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla nich lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Nie dotyczy to obowiązków rodziców względem ich małoletniego dziecka. W tym wypadku rodzice nie mogą uchylić się od obowiązku alimentacyjnego na tej podstawie, że wykonywanie tego obowiązku stanowiłoby dla nich nadmierny ciężar. Obowiązani są dzielić się z dzieckiem nawet najmniejszymi dochodami. W pozostałych wypadkach (np. obowiązek wobec rodzeństwa, dziadków) uprawnionym do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Jednakże zobowiązany może uchylić się od płacenia alimentów uprawnionemu, jeżeli żądanie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Alimenty przysługują także małżonkom po rozwodzie, po unieważnieniu małżeństwa i w czasie separacji. Kwestią zasadniczą w tym wypadku jest jednak ustalenie osoby winnej rozpadu związku. Żadnych roszczeń nie może mieć oczywiście osoba, która została uznana za jedynie winną. Jeśli sąd nie orzekł winnych lub jeśli wina leży po stronie obydwu małżonków, sytuacja jest analogiczna do roszczeń pomiędzy krewnymi. Osoba skarżąca powinna udowodnić, że żyje w niedostatku. W sytuacji, gdy osoba niewinna żąda alimentów od osoby winnej, nie ma obowiązku udowodnienia, że popadła w niedostatek. Winny małżonek powinien zapobiec pogorszeniu sytuacji majątkowej osoby poszkodowanej. Obowiązek alimentacyjny pomiędzy byłymi małżonkami wygasa po pięciu latach od orzeczenia rozwodu lub jeśli osoba uprawniona zawrze nowy związek małżeński. Nie dotyczy to sytuacji, w której zobowiązanym do płacenia jest osoba winna lub współwinna.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 133. [Obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka]

§ 1. Rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

§ 2. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku.

§ 3. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

3. Zakres obowiązku alimentacyjnego

Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego do płacenia alimentów. W stosunku do dziecka, które nie jest się jeszcze w stanie utrzymać

się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej, może polegać w całości lub części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie osoby uprawnionej.

Nie ma zdefiniowanego katalogu usprawiedliwionych potrzeb, w związku z czym może być on bardzo rozległy. W każdym przypadku będą brane pod uwagę okoliczności dotyczące danego zindywidualizowanego przypadku. Alimenty zależą od możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego.

Okoliczność, że zobowiązany do płacenia alimentów jest osobą bezrobotną, nie ma wpływu na ustalenie obowiązku alimentacyjnego wobec jego dziecka. Jak wynika z orzecznictwa sądowego, na zakres możliwości zarobkowych zobowiązanego składają się nie tylko faktycznie osiągnięte przez niego dochody (w tym brane jest pod uwagę m.in. otrzymywanie wsparcia od pomocy społecznej, dochody z pracy doraźnej, dorywczej), ale także i te zarobki lub zyski, które mógłby osiągnąć przy dołożeniu należytej staranności i wykorzystaniu posiadanych sił i kwalifikacji, ale ich nie uzyskuje z przyczyn, które nie zasługują na usprawiedliwienie.

Z uwagi na sytuacje, w których zobowiązany mógłby celowo wyzbywać się majątku, przepisy wskazują, iż nie uwzględnia się wynikłej stąd zmiany sytuacji majątkowej zobowiązanego, który bez ważnego powodu w ciągu 3 lat przed sądowym dochodzeniem świadczeń alimentacyjnych zrzekł się prawa majątkowego, zatrudnienia (ew. zmiany na niżej opłacane) albo dopuścił się utraty majątku.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 135. [Zakres świadczeń alimentacyjnych]

§ 1. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

§ 2. Wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie albo wobec osoby niepełnosprawnej może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

§ 3. Na zakres świadczeń alimentacyjnych nie wpływają:

- 1) świadczenia z pomocy społecznej lub funduszu alimentacyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 808 i 875), podlegające zwrotowi przez zobowiązanego do alimentacji;
- 2) świadczenia, wydatki i inne środki finansowe związane z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 3) świadczenie wychowawcze, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407);
- 4) świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 111);
- 5) rodzicielskie świadczenie uzupełniające, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019 r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym (Dz. U. poz. 303).

4. Pozew o alimenty

Konstrukcja pozwu alimentacyjnego powinna zawierać niezbędne informacje potrzebne do tego by orzeczenie zobowiązania nie pozostawiało wątpliwości.

Wzór pozwu o alimenty na rzecz małoletniego dziecka

Suwałki, dnia 25 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach III Wydział Rodzinny i Nieletnich

Powód: Małoletnia Ewelina Konopka
PESEL 07320700659
reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową Joannę Konopkę,
zam. ul. Słoneczna 15, 16-400 Suwałki
tel. 888 888 999
Pozwany: Wojciech Konopka
zam. ul. Słoneczna 15, 16-400 Suwałki

Wartość przedmiotu sporu: 7200,00 złotych

(Wysokość alimentów jakich się żąda x 12 = kwota stanowiąca wartość przedmiotu sporu)

POZEW

o alimenty na rzecz małoletniego dziecka

W imieniu małoletniej Alicji Konopki wnoszę o:

1. zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej tytułem alimentów po 600 (słownie: sześćset) złotych miesięcznie, płatnych z góry za pośrednictwem Joanny Konopki jako ustawowej opiekunki małoletniej do 10 każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami od dnia płatności każdej raty poczynszony od dnia 10 września 2020 r.;
2. dopuszczenie dowodów wymienionych w treści uzasadnienia na okoliczności tamże wskazane;
3. zasądzenie od pozwanego na rzecz małoletniej powódki kosztów procesu według norm przepisanych;
4. nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności.

Na zasadzie art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. oświadczam, że strony nie podjęły próby mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, ponieważ na obecnym etapie powód nie jest zainteresowana polubownym rozwiązaniem sporu.

Uzasadnienie

Małoletnia powódka Ewelina jest dzieckiem urodzonym z małżeństwa Joanny i Wojciecha Konopków, urodzona 7 grudnia 2007 roku w Suwałkach.

Dowód: odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej powódki

Pozwany po wielu konfliktach z matką małoletniej powódki opuścił wspólne miejsce zamieszkania i zaprzestał widywania się z córką, jak również zaniechał regularnego płacenia alimentów na jej rzecz.

Matka powoda nie posiada wiadomości, co robi pozwany i czy gdzieś jest zatrudniony. Ma jednak on dobry zawód mechanika samochodowego i ostatnio przed wyprowadzeniem się z powodzeniem prowadził w ramach działalności gospodarczej własny zakład samochodowy.

Obecnie cały ciężar utrzymania i wychowania dziecka Eweliny Konopki spoczywa na jej matce Joannie Konopka, która pracuje w Przedsiębiorstwie Usługowym „Kamix” na stanowisku sprzedawczyni i zarabia średnio 2000 złotych miesięcznie netto.

Dowód: zaświadczenie o zarobkach matki małoletniej

Małoletnia powódka uczęszcza do VII klasy szkoły podstawowej i jej potrzeby są coraz większe. W ramach środków na jej utrzymanie i wychowanie konieczne są fundusze, które przeznaczone będą na jej wyżywienie, odzież, obuwie, leczenie, wizyty u specjalistów, środki kosmetyczne i higieniczne, fryzjera, przejazdy, zabawki edukacyjne itd. Ponadto dziecko winno mieć także możliwość rozwoju swoich zainteresowań a także rozwoju kulturalnego i sportowego, na co są także potrzebne środki finansowe. Ewelina uczęszcza też na dodatkowe zajęcia z angielskiego, których koszt za godzinne wynosi 40 zł.

(W tym miejscu należy wymienić wszystkie wydatki, które matka ponosi na dziecko)

Skoro pozwany nie bierze osobistego udziału w staraniach związanych z wychowaniem powoda, winien brać udział w kosztach jego utrzymania w kwocie dochodzonej pozwem.

Z powyższym względów żądanie pozwu jest uzasadnione.

Joanna Konopka
(własnoręczny podpis)

Załączniki:

- odpis aktu urodzenia małoletniej powódki,
- zaświadczenie o zarobkach Joanny Konopki,
- odpis pozwu i załączników.

UWAGA:

- w piśmie musimy podać wartość przedmiotu sporu; obliczamy ją w ten sposób, że miesięczną kwotę alimentów mnożymy przez 12 miesięcy; w powyższym przykładzie powódka stara się o 600 zł alimentów x 12 miesięcy = 7200,00 zł,
- pismo należy złożyć do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego lub na miejsce jego pobytu (jeśli pozwany nie ma stałego miejsca zamieszkania w Polsce); możemy je wysłać listem poleconym lub złożyć osobiście w biurze podawczym, które znajduje się w każdym sądzie,
- pozwem składamy w dwóch egzemplarzach – jeden dla sądu i jeden dla pozwanego; warto również sporządzić jeden egzemplarz dla siebie i zatrzymać go w domu,
- pismo nie podlega opłacie sądowej.

5. Podwyższenie lub obniżenie alimentów

W razie zmiany okoliczności można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana taka może być spowodowana zmniejszeniem lub podwyższeniem zarobków, jak i zmianami, które zaszły w życiu od wydania ostatniego prawomocnego wyroku alimentacyjnego (np. nastąpiło zwiększenie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego w związku z chorobą małoletniego lub

istotne zmniejszenie albo ustanie możliwości zarobkowych zobowiązanego).

Powództwo o zmianę jest uwzględniane jednak dopiero od chwili zmiany okoliczności i tylko wówczas, gdy zmiana jest rzeczywiście istotna. W każdym jednak przypadku sąd będzie brał pod uwagę konkretną sytuację uprawnionego i zobowiązanego, ich warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego.

Zmiana dotychczasowego zakresu obowiązku alimentacyjnego następuje bądź na mocy orzeczenia sądu, bądź też na podstawie umowy zawartej pomiędzy zobowiązanym a uprawnionym. Zmiana wyroku lub umowy może również polegać na stwierdzeniu ustania obowiązku alimentacyjnego z powodu braku jednej z przesłanek uzasadniających ten obowiązek.

Z pozwem o podwyższenie lub obniżenie alimentów może wystąpić zarówno osoba zobowiązana do płacenia alimentów jak i ta, która alimenty otrzymuje.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Art. 138. [Zmiana orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego]

W razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Wzór pozwu o podwyższenie alimentów

Suwałki, dnia 1 września 2020 r.

Sąd Rejonowy w Suwałkach

III Wydział Rodzinny i Nieletnich

PESEL 07320700659

Powódka: Patrycja Nowalik (małoletnia)

reprezentowana przez przedstawicielkę ustawową Annę Nowalik

zam. ul. Kaktusowa 5 m. 29, 16-400 Suwałki

Pozwany: Wojciech Nowalik

zam. Kapucyny 12, 16-402 Suwałki

Wartość przedmiotu sporu: 2400,00 złotych

(Wysokość podwyższanych alimentów, jakich się żąda, x 12 = kwota stanowiąca wartość przedmiotu sporu)

**POZEW
o podwyższenie alimentów**

Działając jako przedstawiciel ustawowy małoletniej Patrycji Nowalik, wnoszę o:

1. podwyższenie zasądzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Suwałkach III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z 23 lipca 2015 r. świadczenia alimentacyjnego od pozwanego Wojciecha Nowalika

na rzecz powódki Patrycji Nowalik z kwoty 400 zł miesięcznie do kwoty 600 zł miesięcznie, począwszy od dnia wniesienia pozwu, płatnej do dnia 10 każdego bieżącego miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w wypadku zwłoki w płatności, do rąk matki Anny Nowalik jako przedstawiciela ustawowego powódki, począwszy od 10 września 2020 r.;

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych;
3. rozpoznanie sprawy także pod nieobecność powódki.

Na zasadzie art. 187 § 1 pkt 3 k.p.c. oświadczam, że strony nie podjęły próby mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, ponieważ na obecnym etapie powód nie jest zainteresowana polubownym rozwiązaniem sporu.

Uzasadnienie

Prawomocnym wyrokiem z dnia 23 lipca 2015 r. Sąd Rejonowy w Suwałkach zasądził od pozwanego na rzecz małoletniej córki Patrycji Nowalik alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie.

Dowód: opis wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 23 lipca 2015 r.

Obecnie małoletnia powódka jest poważnie chory (astma), co sprawia, że przebywa pod stałą opieką lekarską w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Białymstoku. Od czasu wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w Suwałkach w 2015 r. nastąpiła zasadnicza zmiana w zakresie usprawiedliwionych potrzeb małoletniego powódki; nastąpił też zasadniczy wzrost dochodów pozwanego.

(W tym miejscu uzasadniamy podwyższenie alimentów – w szczególności opisujemy w jaki sposób wzrosły potrzeby osoby uprawnionej do alimentów)

Dochodzona kwota jest zatem umiarkowana i proporcjonalna zarówno do usprawiedliwionych potrzeb małoletniej jak i możliwości zarobkowych oraz majątkowych pozwanego. Wobec powyższego żądania powódki są w pełni uzasadnione.

Anna Nowalik
(własnoręczny podpis)

Załączniki:

- odpis pisma,
- odpis wyroku Sądu Rejonowego w Suwałkach z dnia 23 lipca 2015 r.,
- odpis pozwu i kserokopie załączników.

Tu wymieniamy wszystkie dokumenty, który załączyliśmy do pozwu)

UWAGA:

- w piśmie musimy podać wartość przedmiotu sporu (obliczamy ją w ten sposób, że mnożymy razy 12 miesięcy różnicę między alimentami przed podwyższeniem i po podwyższeniu; w powyższym przykładzie powódka stara się o podwyższenie alimentów z kwoty 400 zł do kwoty 600 zł – różnica wynosi więc 200 zł; mnożymy więc 200 zł x 12 miesięcy i to daje nam 2400,00 zł wartości przedmiotu sporu),
- pismo należy złożyć do sądu rejonowego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania pozwanego lub na miejsce jego pobytu (jeśli pozwany nie ma stałego miejsca zamieszkania w Polsce); możemy je wysłać listem poleconym lub złożyć osobiście w biurze podawczym, które znajduje się w każdym sądzie,
- pozew składamy w dwóch egzemplarzach – jeden dla sądu i jeden dla pozwanego; warto również sporządzić jeden egzemplarz dla siebie i zatrzymać go w domu,
- pismo nie podlega opłacie sądowej.

6. Przedawnienie roszczeń alimentacyjnych

Roszczenia o świadczenia alimentacyjne przedawniają się z upływem lat trzech. Nie oznacza to jednak utraty prawa do żądania alimentów, a jedynie możliwość uchylenia się zobowiązanego od świadczeń za wcześniejszy okres. Niezaspokojone potrzeby uprawnionego z czasu przed wniesieniem powództwa o alimenty sąd uwzględnia, zasądając odpowiednią sumę pieniężną (w uzasadnionych wypadkach sąd może rozłożyć zasądzone świadczenie na raty).

Od roszczenia o świadczenie alimentacyjne należy odróżnić prawo do alimentacji. Te ostatnie utrzymuje się w przypadku dziecka względem rodziców od urodzenia dziecka do momentu osiągnięcia samodzielności życiowej, a w przypadku innych osób uprawnionych – przez cały czas pozostawania w niedostatku.

7. Co zrobić w przypadku, gdy zobowiązany nie płaci zasądzonych alimentów?

W przypadku, gdy zobowiązany do płacenia alimentów nie wykonuje zobowiązania w orzeczonej wysokości i terminie, możliwe jest wszczęcie przez osobę uprawnioną postępowania egzekucyjnego. Podstawą egzekucji jest tytuł wykonawczy, w tym przypadku tytuł egzekucyjny zaopatrzonej w klauzulę wykonalności. Komornik związany wnioskiem egzekucyjnym wierzyciela (osoby uprawnionej do otrzymywania alimentów) jest zobowiązany wszczęć i prowadzić postępowanie egzekucyjne zgodnie z wnioskiem wierzyciela i złożonym wyrokiem lub postanowieniem zaopatrzonej w klauzulę wykonalności. W przypadku powstania zastrzeżeń co do podjętych czynności komornika, możliwe jest wniesienie skargi na dane czynności do sądu rejonowego, przy którym działa komornik w terminie tygodniowym od daty podjętej czynności.

8. Sankcje karne za niepłacenie zasądzonych alimentów

Uchylenie się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Ściganie przestępstwa niealimentacji następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego. Jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności

egzekucji alimentów, ściganie odbywa się z urzędu. Odbycie kary pozbawienia wolności orzeczonej za uchylanie się od wypełniania obowiązku alimentacji nie zwalnia zobowiązanego od płacenia alimentów tak bieżących, jak i zaległych.

Kodeks karny

Art. 209. [Niealimentacja]

§ 1. Kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem albo innym organem albo inną umową, jeżeli łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej 3 świadczeń okresowych albo jeżeli opóźnienie zaległego świadczenia innego niż okresowe wynosi co najmniej 3 miesiące, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 naraża osobę uprawnioną na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a następuje na wniosek pokrzywdzonego, organu pomocy społecznej lub organu podejmującego działania wobec dłużnika alimentacyjnego.

§ 3. Jeżeli pokrzywdzonemu przyznano odpowiednie świadczenia rodzinne albo świadczenia pieniężne wypłacane w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, ściganie przestępstwa określonego w § 1 lub 1a odbywa się z urzędu.

§ 4. Nie podlega karze sprawca przestępstwa określonego w § 1, który nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego uiszczył w całości zaległe alimenty.

§ 5. Sąd odstępuje od wymierzenia kary, jeżeli nie później niż przed upływem 30 dni od dnia pierwszego przesłuchania w charakterze podejrzanego sprawca przestępstwa określonego w § 1a uiszczył w całości zaległe alimenty, chyba że wina i społeczna szkodliwość czynu przemawiają przeciwko odstąpieniu od wymierzenia kary.

**Publikacja wydana przez
Centrum Aktywności Społecznej PRYZMAT**

ul. Noniewicza 91, 16 – 400 Suwałki

tel./fax 87 565 02 58

e-mail: pryzmat@pryzmat.org.pl

www.pryzmat.org.pl

